

Брюксел, 25 март 2019 г.

ИЗВЕСТИЕ ДО ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

ОТТЕГЛЯНЕТО НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО И ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО НА ЕС В ОБЛАСТТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

На 29 март 2017 г. Обединеното кралство подаде уведомление за намерението си да се оттегли от Съюза в съответствие с член 50 от Договора за Европейския съюз ("ДЕС"). На 22 март 2019 г. Европейският съвет (член 50) реши съвместно с Обединеното кралство и в случай че Споразумението за оттегляне бъде одобрено от Камарата на общините най-късно до 29 март 2019 г., че двугодишният срок, предвиден в член 50, параграф 3 от ДЕС, ще бъде продължен до 22 май 2019 г.

В случай че Споразумението за оттегляне не бъде одобрено от Камарата на общините най-късно до 29 март 2019 г., Европейският съвет реши, че срокът, предвиден в член 50, параграф 3 от ДЕС, ще бъде продължен до 12 април 2019 г. Това означава, че считано от 13 април 2019 г., 00:00 часа (централноевропейско време) („датата на оттегляне“), Обединеното кралство ще се превърне в „трета държава“¹.

Подготовката за оттеглянето е въпрос, който засяга не само ЕС и националните органи, но и частноправните субекти.

С оглед на несигурността около ратифицирането на Споразумението за оттегляне, на всички заинтересовани страни, и по-специално на икономическите оператори, се напомнят правните последици, които трябва да се имат предвид, когато Обединеното кралство стане трета държава.

При спазване на преходния период, предвиден в Споразумението за оттегляне², считано от датата на оттегляне, Обединеното кралство ще се превърне в трета държава по отношение на прилагането на законодателството на Съюза в областта на конкуренцията³.

Настоящото известие предоставя известни насоки само относно основните последици, които могат да бъдат предвидени при сценарий без споразумение, за

¹ Трета държава е държава, която не е членка на ЕС.

² Вж. част четвърта от Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ С 66 I, 19.2.2019 г., стр. 1).

³ Докато Обединеното кралство не се оттегли обаче, законодателството на Съюза в областта на конкуренцията продължава да бъде напълно приложимо в Обединеното кралство, както и във всяка друга държава членка.

прилагането на законодателството на Съюза в областта на конкуренцията (антитръст, контрол върху сливанията)⁴.

1. ПРИЛАГАНЕ НА АНТИТРЪСТОВОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО НА СЪЮЗА

Антитръстовите правила на Съюза се уреждат от членове 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“), Регламент (ЕО) № 1/2003⁵ и Регламент (ЕО) № 773/2004⁶. Тази правна уредба се допълва от други регламенти, отнасящи се до определени видове поведение или до конкретни сектори, както и от напътствия, предоставени в различни решения⁷, известия и насоки, приети от Европейската комисия („Комисията“), и в съдебната практика на съдилищата на Съюза⁸.

Териториално прилагане на законодателството на Съюза в областта на конкуренцията

Териториалното прилагане на антитръстовите правила на Съюза е определено в членове 101 и 102 от ДФЕС, съгласно тълкуването им, дадено от Съда на Европейския съюз („Съда на ЕС“). Те се прилагат независимо от националността на предприятието или неговата държава на учредяване или къде се намира неговото седалище, и могат също така да обхващат поведение, възникнало извън територията на Съюза. Съдът на Европейския съюз е постановил, че фактът, че предприятие, участващо в споразумение, е разположено в трета държава, не пречи да се прилага Договорът за функционирането на ЕС, ако това споразумение е в сила на територията на вътрешния пазар⁹. За поведение, възникнало извън Съюза, компетентността на Комисията може да се обоснове съгласно международното публично право или въз основа на осъществяване на поведението в ЕС¹⁰ или въз основа на доктрината за „квалифицирани последици“ в Съюза¹¹.

⁴ Това е неофициален документ на службите на ГД „Конкуренция“ и с него не се създават или засягат юридически права и той не ангажира Европейската комисия.

⁵ Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [101] и [102] от Договора (ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1).

⁶ Регламент (ЕО) № 773/2004 на Комисията от 7 април 2004 г. относно водените от Комисията производства съгласно членове [101] и [102] от Договора (ОВ L 123, 27.4.2004 г., стр. 18).

⁷ Решение 2011/695/ЕС на председателя на Европейската комисия от 13 октомври 2011 г. относно функцията и мандата на служителя по изслушването в някои производства по конкуренция (ОВ L 275, 20.10.2011 г., стр. 29).

⁸ За общ преглед на законодателството и на различните известия и насоки, вж. <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/legislation/legislation.html>.

⁹ Вж. например Решение на Съда от 25 ноември 1971 г., *Béguelin Import*, 22/71, ECLI:EU:C:1971:113, точка 11.

¹⁰ Решение на Съда от 27 септември 1988 г., *Ahlström Osakeyhtiö и др./Комисията*, съединени дела C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 и C-125/85 — C-129/85, ECLI:EU:C:1988:447, точка 16.

¹¹ Решение на Съда от 6 септември 2017 г., *Intel Corp. срещу Европейска комисия*, C-413/14, ECLI:EU:C:2017:632, точки 43—47.

Следователно обстоятелството, че Обединеното кралство ще се превърне в трета държава след оттеглянето си от Съюза, няма да има само по себе си въздействие върху прилагането на антиitrustовите правила на Съюза спрямо дружествата от Обединеното кралство. Като всички други дружества, регистрирани или със седалище в трета държава, дружествата от Обединеното кралство ще бъдат обект на антиitrustовите правила на Съюза, ако антиконкурентното им поведение се осъществява в Съюза или произвежда последици в него. Това се отнася за публични предприятия и предприятия, които се ползват със специални или изключителни права, и които са разположени или установени в Обединеното кралство.

Специфични въпроси при прилагането на антиitrustовите правила на Съюза след оттеглянето на Обединеното кралство

Комисията ще продължи да упражнява своята компетентност по отношение на споразумения или практики, които засягат конкуренцията в рамките на вътрешния пазар. Едновременно с това Обединеното кралство също може да упражнява своята компетентност по силата на собствените си национални антиitrustови правила по отношение на такива практики.

Последствия върху правомощията на Комисията да разследва и валидността на решенията на Комисията

Комисията повече няма да може да извършва проверки в Обединеното кралство на основание член 20 от Регламент (ЕО) № 1/2003. Комисията все още ще може да получава информация на основание член 18 от Регламент (ЕО) № 1/2003.

Всички решения на Комисията, приети по силата на членове 101 и 102 от ДФЕС преди оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, ще останат в сила.

2. КОНТРОЛ НА СЪЮЗА ВЪРХУ СЛИВАНИЯТА

Контролът на Съюза върху сливанията се урежда от Регламента на ЕС за сливанията (наричан по-нататък „РЕСС“) ¹² и от регламента за неговото прилагане ¹³. Тази правна уредба се допълва от напътствията, предоставени в различните известия и насоки на Комисията, както и в съдебната практика на съдилищата на Съюза ¹⁴.

¹² Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ L 24, 29.1.2004 г., стр. 1).

¹³ Регламент (ЕО) № 802/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета за контрола върху концентрациите между предприятията и приложенията към него (формуляр „CO“, кратък формуляр „CO“, формуляр „RS“ и формуляр „RM“) (ОВ L 133, 30.4.2004 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕО) № 1033/2008 на Комисията (ОВ L 279, 22.10.2008 г., стр. 3) и с Регламент за изпълнение (ЕС) № 1269/2013 на Комисията (ОВ L 336, 14.12.2013 г., стр. 1).

¹⁴ За общ преглед на различните известия и насоки, вж. <http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/legislation.html>

В РЕСС се създава система за предварителен контрол, при който определени видове сделки с конкретни прагове за оборот трябва да получат одобрението на Комисията, преди участващите страни да могат да ги сключат. Ако Комисията разполага с компетентност да разглежда сделка съгласно РЕСС, държавите членки не могат повече да прилагат националното си законодателство в областта на конкуренцията към тази сделка. Те могат обаче да предприемат необходимите мерки за защита на законни интереси, различни от тези, които попадат в обхвата на РЕСС, при условията, предвидени в член 21 от него. Изключителната компетентност на Комисията в Съюза съгласно РЕСС се нарича също „обслужване на едно гише“.

Що се отнася до антитръстовите правила, системата на Съюза за контрол върху сливанията се прилага независимо от гражданството, държавата на учредяване или местонахождението на седалището на дружеството. Следователно обстоятелството, че Обединеното кралство ще се превърне в трета държава след оттеглянето си от Съюза, няма да окаже въздействие върху приложимостта на РЕСС към дружества от Обединеното кралство, когато са спазени критериите за компетентност в РЕСС.

Възможно е, както Комисията, така и националните органи за защита на конкуренцията на Обединеното кралство да бъдат компетентни да разглеждат едновременно планирана концентрация, но съгласно съответните им материалноправни правила и правила за компетентност в областта на контрола върху сливанията¹⁵. Поради това дружествата вече няма да се възползват от принципа „обслужване на едно гише“ в това отношение.

Конкретни въпроси, свързани с оценката на компетентността на Комисията

Съответната дата за установяване на компетентността на Съюза по отношение на концентрация съгласно членове 1 и 3 от РЕСС е датата на сключване на правно обвързващо споразумение, обявяването на публичен търг или придобиването на контролен пакет, или датата на първото уведомление за сливане, в зависимост от това коя от тези дати е най-ранна във времето¹⁶. Тези правила не се променят с излизането на Обединеното кралство от Съюза. Ако някое от съответните събития настъпи преди оттеглянето на Обединеното кралство, Комисията ще прецени дали към датата на това събитие са спазени критериите за компетентност от РЕСС.

Ако съответната дата за установяване на компетентността на Съюза настъпва след оттеглянето на Обединеното кралство, Комисията няма вече да взема предвид оборота, който страните по концентрацията реализират в Обединеното кралство, когато определя съответния оборот в целия

¹⁵ Понастоящем това е така за сделки, които се разглеждат от Комисията и органите за защита на конкуренцията в трети държави.

¹⁶ Вж. точка 156 от Консолидираното юрисдикционно известие съгласно Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ С 95, 16.4.2008 г., стр. 1).

Европейски съюз, както и съответния оборот, реализиран в отделните държави членки¹⁷.

Специфични въпроси на компетентността, свързани с концентрации без общностно измерение, вследствие на препращане

Що се отнася до компетентността на Комисията вследствие на препращане на концентрация без съюзно измерение, трябва да се прави разграничение между препращане преди уведомяване съгласно член 4, параграф 5 от РЕСС и препращане след уведомяване съгласно член 22 от РЕСС.

- Препращане преди уведомяване съгласно член 4, параграф 5 от РЕСС

Съгласно член 4, параграф 5 от РЕСС уведомяващата страна или уведомяващите страни могат да отправят мотивирано искане концентрация без съюзно измерение да бъде разгледана от Комисията, при условие че концентрацията може да бъде разгледана съгласно националното законодателство в областта на конкуренцията на най-малко три държави членки. Всяка компетентна държава членка може да възрази в срок от 15 работни дни. В случаите когато мотивирано искане по член 4, параграф 5 е подадено преди датата на оттегляне и когато концентрация без съюзно измерение може да бъде разгледана в три държави членки, сред които Обединеното кралство, Комисията придобива компетентност съгласно член 4, параграф 5 от РЕСС, ако преди оттеглянето на Обединеното кралство срокът от 15 работни дни е изтекъл без компетентна държава членка да е изразила своето несъгласие.

Фактът, че концентрация може да бъде разгледана в Обединеното кралство, ще загуби своето значение за прилагането на член 4, параграф 5 от РЕСС що се касае за искания, подадени след неговото оттегляне.

- Препращане след уведомяване съгласно член 22 от РЕСС

След своето оттегляне Обединеното кралство губи правомощието си да препраща случаи до Комисията или да се присъединява към искания за препращане от други държави членки съгласно член 22 от РЕСС. Ако Обединеното кралство е поискало препращане или се е присъединило към препращане от друга държава членка преди оттеглянето си, и Комисията е решила (или се счита, че е решила) да оцени концентрацията в съответствие с член 22, параграф 3 от РЕСС преди датата на неговото оттегляне, случаят се счита за препратен също и по отношение на Обединеното кралство. Ако това не е така, случаят не се счита за препратен по отношение на Обединеното кралство.

Оценка по същество

Считано след датата на оттегляне и ако Споразумението за оттегляне не бъде ратифицирано, Комисията ще трябва да вземе под внимание обстоятелството,

¹⁷ В резултат на това някои сделки, които биха спазили праговете в РЕСС, ако се включи оборотът на съответните предприятия в Обединеното кралство, може да не подлежат на уведомяване; например, когато предприятието, предмет на придобиването, не реализира оборот от поне 250 милиона евро в Съюза, без да се взема предвид оборотът му в Обединеното кралство.

че Обединеното кралство вече няма да бъде част от вътрешния пазар. Това означава, че Комисията вече няма да е компетентна да констатира, че планирана концентрация ще (или няма да) възпрепятства значително ефективната конкуренция на националните пазари или на части от тях в Обединеното кралство. Освен това търговията между Съюза и Обединеното кралство може да бъде подложена на нови тарифни и нетарифни бариери. Това може да от значение, когато Комисията оценява конкуренцията, включително пригодността и жизнеспособността на корективните мерки, когато концентрация поражда опасения по отношение на конкуренцията. Съответните последици ще трябва да бъдат оценени поотделно за всеки случай, а сливащите се страни се приканват да обсъдят тези аспекти със службите на Генерална дирекция „Конкуренция“ на Комисията.

В Обединеното кралство вече няма бъдат са възможни инспекции по член 13 от РЕСС. Комисията все още ще може да получава информация на основание член 11 от РЕСС.

Запазване на валидността на решенията на Комисията съгласно РЕСС след оттеглянето на Обединеното кралство

Всички решения на Комисията съгласно РЕСС (включително решенията за налагане на условия и задължения) остават в сила след оттеглянето на Обединеното кралство. От съображения за яснота, не следва да се прави разлика между решенията, които се отнасят до въздействието на концентрация върху конкуренцията на равнището на Европейското икономическо пространство или в някоя от останалите 27 държави — членки на Съюза, и решенията на Комисията, касаещи ефекта на концентрация върху националните пазари или върху части от тях в Обединеното кралство. Решението по принцип ще остане в сила и в случаите, когато ангажиментите отстраняват проблем, свързан с конкуренцията, засягащ само национален пазар или част от национален пазар в Обединеното кралство¹⁸.

След оттеглянето на Обединеното кралство при определени обстоятелства страните могат да обмислят и евентуално да поискат от Комисията да отмени, измени или замени някои ангажименти по силата на стандартната клауза за преразглеждане, която обикновено се съдържа в тях¹⁹. Исканията могат да се считат за основателни в случаите, когато разглежданите ангажименти отстраняват проблеми, свързани с конкуренцията само в Обединеното кралство (или на пазари, включващи само пазарите в Обединеното кралство и трета държава). Службите на Генерална дирекция „Конкуренция“ на Комисията ще бъдат на разположение за напътствия по отделни случаи.

¹⁸ Действително, към момента на вземането на решение Комисията е била компетентна и нейно задължение е било да поиска корективни мерки за отстраняване на проблема, свързан с конкуренцията в Обединеното кралство, докато националният орган на Обединеното кралство за защита на конкуренцията не е бил компетентен да направи това, и следователно това задължение остава в сила.

¹⁹ Вж. раздел Е — Клауза за преразглеждане от модела за текст на Комисията относно ангажиментите за преотстъпване, която може да бъде намерена на адрес: <http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/legislation.html>.

На интернет страницата на Комисията за законодателството на ЕС в областта на конкуренцията (http://ec.europa.eu/competition/index_en.html) може да бъде намерена допълнителна информация. При необходимост тези страници ще бъдат актуализирани с допълнителна информация.

Европейска комисия
Генерална дирекция „Конкуренция“